

pag. 3

Priorități românești

pag. 5

Armonii CromARTica

pag. 7

Oameni care au fost

Fondat 1935. Seria nouă. ISSN 1454 - 198X

ANUL 26, NR. 667, MARTIE 2023

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Editorial Contraste

„Puterea este îngemănată cu blândețea, sălbăticia este un semn de slăbiciune...”, spunea înțeleptul Seneca.

Fiecare om este o entitate irepetabilă în timp și spațiu, un unicat. Unii oameni sunt blânzi, răbdători, își controlează reacțiile și nu se înfurie din orice. Alții sunt vulnerabili, reacționează brutal, fără a-și rezerva un moment de gândire, ca apoi să se comporte adecvat situației.

Se spune că blândețea este rodul primordial al înțelepciunii, al iubirii față de semenii, un semn de civilizație. Blândețea îl face pe ins să nu supere pe nimeni, să fie împăcat în primul rând cu sine, și apoi cu ceilalți.

În schimb, agresivitatea este o interacțiune socială care provoacă daune și disconfort altei persoane. Agresivitatea vine ca un răspuns la o provocare verbală sau fizică și este considerată drept o manifestare a frustrării.

Când omul blând este agresat, el nu trece direct la atac, ci, pe un ton calm, încearcă să își justifice gestul pentru care a fost învinovat, sau, de cele mai multe ori, preferă să tacă. Tăcerea lui liniștită dă apă la moară agresorului, care vine cu argumentul suprem: „Dacă tace înseamnă că e vinovat!”.

Există atât de puțină blândețe, în vremea noastră, și atâtă agresivitate, la toate nivelurile societății!

Elevii, la școală, au pierdut respectul față de dascăl, iar relațiile colegiale s-au deteriorat. Pentru varii motive, se șicanează, ca apoi să-și manifeste fizic agresivitatea. Cei blânzi devin victime sigure. Ei sunt catalogați drept lași, slabi, nicidecum puternici, cum de fapt sunt, fiindcă nu s-au lăsat provocați.

Agresivitatea se manifestă și în familii, lucru care duce la dezmembrarea acestora, la apariția familiilor monoparentale sau, și mai grav, la înregimentarea în centrele de plasament a minorilor abandonati.

Politica prost făcută și prost înțeleasă îi dezbină pe oameni. Mulți nu au capacitatea să înțeleagă și să accepte orientarea ideologică diferită a celui alt. Nimeni nu mai e dispus să aprecieze unitatea frumuseții în diversitatea ei.

Trăim într-o lume descumpănită, gata să-l incriminăm pe celălalt, să ne impunem cu forța punctul de vedere, să-i convingem pe potrivnici, făcând uz de arme, dacă este cazul..., niște idealuri iluzorii, în numele cărora se poartă războaiele, se încălcă poruncile dumnezeiești și cad victime fâpturi nevinovate, unicatele acelea de care aminteam la începutul acestor rânduri...

*

E martie, e primăvară!

Natura ne înconjoară pe toți, fără discriminare, cu toată dragostea ei. Ne bucură sufletul cu frumusețea florilor (nu cu imagini apocaliptice!); ne încântă auzul cu ciripitul nevinovat al păsărilor (nu cu bubuituri de tunuri!). Poate și de aceea, natura este veșnică, iar omul trecător...

Numai să avem ochi de văzut și urechi de auzit!

Domnița NEAGA

Martie la Roșiori de Vede

În tradiția românilor, dar și a unor popoare învecinate, există obiceiul ca de 1 martie să se dăruiește mici obiecte de podoabă legate cu un fir roșu și unul alb. Astfel, și în acest an, Administrația Locală, prin Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, a oferit câte un mărtișor doamnelor și domnișoarelor.

Vă dorim să aveți o primăvară frumoasă, cu sănătate, multe bucurii și realizări!

La mulți ani!

„Cupa Mărtișorului” la tenis de masă, ediția a XIV-a, competiție sportivă susținută de Primăria și Consiliul Local Roșiori de Vede, s-a desfășurat în data de 1 martie 2023, Sala de Sport „Dan Berindei”.

Câștigătorii au fost premiați de primarul municipiului, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

Felicitări tuturor!

8 Martie – Ziua Internațională a Femeii

Ca în fiecare an, în semn de prețuire și recunoștință, Primarul Municipiului Roșiori de Vede, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, și Directorul Direcției pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, Silviu Arsu, însoțiți de colegii de la DCECS, au dăruit flori doamnelor și domnișoarelor, în semn de prețuire față de doamnele și domnișoarele din viața noastră.

Monica Tuinete

Foto: Silviu Arsu, Ion Stîngă, Adrian Buracu

E primăvară, iarăși primăvară!

Primăvara a fost sărbătorită la Roșiori de Vede prin spectacolul „E primăvară, iarăși primăvară!”, realizat de Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport în

colaborare cu grădinițele și școlile gimnaziale roșiorene.

Monica TUINETE

Foto: Silviu ARSU

Continuare în pagina 2

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

• Elevi și profesori implicați în programul ERASMUS+ în vizită la EUROPE DIRECT Teleorman!

Misiunea centrului EUROPE DIRECT Teleorman este de a contribui la o cât mai bună înțelegere a Uniunii Europene, a scopurilor, valorilor, politicilor și priorităților acesteia. Tocmai de aceea, am continuat parteneriatele și cartografierea rețelelor de informare și a punctelor de contact ale UE din zona noastră de acoperire, promovând astfel o platformă regională de rețele puse la dispoziție de instituțiile Uniunii Europene cetățenilor săi.

În acest context, în data de 13 martie, a avut loc întâlnirea echipei ED Teleorman cu elevi și profesori din Germania, Turcia, Portugalia, Spania și România, implicați în proiectul „Connected classrooms - living and learning in a digital world”, finanțat prin Programul ERASMUS+. Proiectul este derulat de Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu” Roșiori de Vede, în perioada 2020-2023.

Continuare în pagina 8

Marinela Rușanu
Aurelia Bărbuț

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

01.02.2023 — ZIC 2023 — Ziua Internațională a Cititului Împreună. Și ai citit elevilor de la grupa pregătitoare a Școlii „Mihai Eminescu” o poveste despre prietenie și bucurie. O poveste care a adus satisfacție celor mici și ție deopotrivă, inițiind astfel un proiect la care visai demult: Povestile lui Aniol.

02.02.2023 — „După Nașterea Domnului Iisus Hristos, trecând patruzeci de zile și împlinindu-se vremea curăției celei legiuite, Preacurata și Preabinecuvântata Fecioară Maică plecând din Betleem cu Sfântul Iosif, logodnicul, și venind la Ierusalim, în Biserica lui Dumnezeu, purtând pe Hristos Pruncul cel de patruzeci de zile, au mers să împlinescă Legea Domnului și să se curățească după naștere, prin aducerea jertfei celei cuvințioase lui Dumnezeu și prin rugăciunea preotului” (<https://doxologia.ro/întâmpinarea-domnului>).

04.02.2023 — Câteva rafale de vânt ridică draperia. O căsuță modestă din paiantă, cu ferestre din lemn învechit prin care intră vântul, frigul, uneori și ploaia, o mamă citind dintr-o carte și gândurile tale însăilând povești sau alergând de la o amintire la alta, în timp ce lemnele trosnesc în soba de teracotă, iar aroma unei portocale asediază simțurile. „O avalanșă de mari dimensiuni a lovit cabana Capra și parcare din fața cabanei. Nicio persoană nu a fost rănită”, anunță la știri.

05.02.2023 — „In casă, trăiește aproape de pământ. În gândire, urmează simplitatea. În conflict, fii corect și generos. În guvernare, nu încerca să controlezi. În muncă, fă ceea ce-ți face plăcere. În viața de familie, fii mereu acolo” (Tao Te Ching).

06.02.2023 — „Încă un cutremur devastator a lovit Turcia luni la prânz. A fost estimat la magnitudinea de 7,5. Vine după ce țara a fost deja devastată de cutremurul cu magnitudinea 7,8 care a lovit în jurul orei 4 dimineața sudul Turciei, în apropiere de orașul Gaziantep. Seismele s-au resimțit în toată zona de sud-est a Turciei, dar și în Liban, Siria și în Cipru. Până acum s-au înregistrat peste 1.500 de morți în Turcia și Siria și mii de răniți” (digi24.ro).

10.02.2023 — Frig. -9 grade indică aplicația telefonului. În sfârșit este iarnă.

13.02.2023 „Aveți grijă să nu luați paracetamolul înscris cu P-500. Este un paracetamol nou, foarte alb și strălucitor, despre care medicii spun că ar conține virusul Machupo, considerat unul dintre cei mai periculoși viruși din lume, cu o rată de mortalitate ridicată. Distribuți acest mesaj și să salvați vieți. Ne-am făcut partea, acum e rândul vostru. Țineți minte că Dumnezeu îi ajută pe cei care îi ajută pe alții și pe ei înșiși!”. Așa sună un mesaj care circulă pe rețelele de socializare. Specialiștii spun că este unul fals.

17.02.2023 — Flori, mesaje, atenții, tort și cuvinte. Sute de cuvinte frumoase, aducătoare de liniște și pace sufletească.

18.02.2023 — „Doamne, dă-mi împăcare să accept lucrurile pe care nu le pot schimba, curaj să le schimb pe cele ce pot și înțelepciune să le deosebesc” (William James).

21.02.2023 — „Aici nu ai ce să faci cu studiile dumitale, băiete! N-ai venit aici ca să gândești, ci ca să faci gesturile care ți se comandă ... N-avem nevoie de imaginații în uzina noastră. De

cimpanzei avem nevoie ... Și încă un sfat. Nu mai vorbi nimănui despre inteligența dumitale! Vor gândi alții pentru dumneata, prietene! Să-ți fie de învățătură”. (Louis Ferdinand Céline, *Călătorie la capătul nopții*). O, cât adevăr, cât de actual!...

23.02.2023 — „Un cutremur cu magnitudinea 4,1 s-a produs miercuri, la ora 8:25, în Gorj, oamenii au ieșit pe străzi speriați” (digi24.ro).

25.02.2023 — „Filosoful și eseistul Mihai Șora a încetat din viață la venerabila vârstă de 106 ani. Era născut pe 7 noiembrie 1916. Pe pagina sa de socializare, a fost postat un mesaj emoționant: Iubitule, ai fost fericire pură: nu doar un om frumos, ci Frumusețea însăși, credința, nădejdea și dragostea, cum spune cuvântul apostolic. Și niciodată nu-ți voi fi îndeajuns de recunoscătoare pentru tot ce mi-ai dăruit timp de aproape două decenii. Tu m-ai scos de pe șinele destinului meu și m-ai legat ireversibil și armonios de al tău, cu o grație de care numai tu erai capabil și pe care nu mulți pământeni o pot cuprinde cu mintea sau cu inima. Încă nu știu cum va arăta ziua de mâine, nici toate cele care vor urma. E dincolo de puterea mea de a accepta. Unii oameni ar trebui să trăiască veșnic — nu numai în Rai, unde, negreșit, tu vei sta, ci și pe punctul acesta albastru, boțul de apă și umă care plutește în spațiu și pe care opt miliarde de alte făpturi omenești — dar niciuna ca tine — convietuiesc, se ceartă sau se iubesc, se războlesc ori își sunt — unele, altora — sprijin. E frig fără tine, iubitule. Aziul” (Adevarul.ro).

26.02.2023 — „Președintele Moldovei, Maia Sandu, a adus astăzi cel mai frumos și emoționant omagiu spiritualității și istoriei românești. Cred că este pentru prima oară când un politician m-a convins că facem parte din același popor și avem valori comune. Multumim, Maia Sandu, și îți dorim să nu devii niciodată o statuie a narcisismului, suficienței, îngâmării și mediocrității fudule, ca politicienii de top de pe malul nostru de Prut. Prezența dumneavoastră luminoasă ne umple sufletele de speranță! Cetățenii Republicii Moldova au toate motivele să fie mândri de președintele țării lor” (Tudorel Urian).

— Pr. Vasile Florea — Duminica lăsatului sec de carne (a Infricoșătoarei Judecăți) — Vom fi judecați după cum am iubit.

28.02.2023 — Ultima zi de iarnă. Cu adevărat iarnă, deși, calendaristic, primăvara începe mâine. Primul mesaj al zilei: „In baza obligațiilor de serviciu ce vă revin din nota nr. 14479 ... urmează să vă deplasați pe strada de care răspundeți pentru rezolvarea a două probleme punctuale: 1. distribuția circulară nr. 3794 / 27.03.2023 cu privire la situația câinilor fără stăpân și a obligațiilor proprietarilor de câini din gospodăriile proprii, conform legislației în vigoare ...

Și mergi. Strada Dunării, la sfârșit de iarnă, pare încremenită. Oameni puțini pe stradă. Case cu porți zăvorâte, case nelocuite, case ridicate peste noapte (parcă), pentru că unii își permit să construiască, oameni triști, oameni nemulțumiți, câini fără stăpâni, agresivi, spun locuitorii. Faceți raportul, îl semnați, îl predați mai departe ... Sarcina de serviciu încheiată, îți zici și te gândești că cineva trebuie să rezolve toate problemele acestea ...

Florina CARVACI

Citatul lunii

„Interdependența — De unul singur se merge mai repede; împreună se merge mai departe!”

(Viața interioară, de Christophe André)

Rubrică îngrijită de Adriana Miu

E primăvară, iarăși primăvară!

urmare din pag. 1

Copiii au cântat, au dansat, au recitat. Cuvintele-cheie ale serbării, așa cum au prezentat elevii la debutul programului, au fost emoția și dragostea, exprimate prin momente artistice frumoase, iar momentele realizate de ei au dovedit încă o dată în plus

că avem copii talentați și profesori preocupați de educația lor.

Anotimpul în care natura revine la viață a fost celebrat de copiii roșiori prin refrențele de primăvară, dar și prin varietatea costumelor: fluturi, flori și însăși primăvara sugerată de rochițele purtate de fetițe.

Acest program special dedicat sosirii primăverii a fost realizat cu drag și cu foarte multă răbdare și muncă de către învățătoare și educatoare cu experiență și multă dăruire pentru frumoasa profesie de dascăl, dar și de îndrumătoarea Atelierului de Creație al Casei Municipale de Cultură.

Monica TUINETE

Foto: Silviu ARSU

Trăire creștină Postul ca lecție de hrănire ...

Poporul român a născocit o vorbă prin care și-a romanțat relațiile umane: „ești nelipsit ca martie din post.” Astfel, luna martie devine un reper religios nelipsit în urcușul duhovnicesc către sărbătoarea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos. Dar ce mai reprezintă postul în viața noastră? Îl mai luăm în serios ca mijloc de desăvârșire duhovnicească sau îl trecem la și altele? Fiecare dintre noi ne justificăm altitudinea religioasă în funcție de un sistem de valori conturat în familie, de mediul în care ne mișcăm și de cât suntem dispuși unor asimilări educative. Cred că mulți oameni postesc. Poate de aceea, mă gândesc că ceea ce voi scrie poate fi cunoscut. Sau poate fi spus cu alte cuvinte.

Postul este un timp, rânduit de biserică, în care, prin abținerea de la anumite mâncăruri și băuturi „de dulce”, încercăm să dobândim puterea de a lupta cu propriile slăbiciuni și patimi și a „hrăni” dorul după Dumnezeu. Postul este o asumare liberă a unei atitudini care ne încorsetează. Adică, vrem să ne arătăm că depindem de alte valori și de altceva ca fiind care am apărut din „măinile” lui Dumnezeu.

Pentru a vrea să împlinim ceva în viață e nevoie să începem cu ceva care să ne conducă spre realizarea a ceea ce ne-am propus. Ori, imediatul vieții este mâncarea. Fără hrană și fără apă viața biologică este în pericol. E vorba de viața biologică. Dar, vrem sau nu, în dimensiunea vieții biologice noi dobândim mântuirea și desăvârșirea vieții duhovnicești. **Că hrana materială se află înăuntrul celei duhovnicești**, după cum spunea și mitropolitul Bartolomeu Anania. Mântuitorul Hristos ne cere să dăm o bucată de pâine, un pahar cu apă, să deschidem ușa unui străin, să ștergem o lacrimă unui suferind, să îmbrăcăm pe cel nevoiaș și să ne arătăm înțelegerea față de cel ce a greșit, în timpul vieții de acum, în care biologicul se îmbină cu duhovnicescul. Nu ne mai dă un alt timp. Nu mai există un alt plan de „lucru”.

Expresia Mântuitorul Hristos, știută de toți atunci când vine vorba de post „nu ce intră în gură sporcă pe om ci ce iese din gură aceea sporcă pe om”, este adusă în discuție ca justificare ieftină. Atunci când Mântuitorul Hristos spune aceste cuvinte erau la masă și le adresează aceste cuvinte celor care îi acuzau pe Apostoli că s-au așezat la masă fără să se fi spălat pe mâini, obicei strict la evrei.

Istoria căderii lui Adam și a Evei este istoria unei mese nereușite. Adam și Eva mănâncă din pomul așezat de Dumnezeu ca întărire a voinței lor de a răbda și de a asculta. Deci Adam și Eva, postind după rânduiala lui Dumnezeu, aveau posibilitatea să se hrănească altcumva din cele create. Cum?

Nu putem cunoaște decât limbajul și istoria căderii. Ceea ce putea fi o masă copioasă s-a transformat, din cauza neascultării, într-o hrană fără gust.

Tocmai de aceea postul este timpul în care învățăm cum să mâncăm, în sensul de a înțelege că hrana noastră este dar al lui Dumnezeu și trebuie împărțită cu cel care ne-o dă, prin mulțumire, rugăciune și milostenie. Postul este un timp al educației, al buneicuvinițe, al discreției, al atașamentului de oameni și Dumnezeu. De aceea, în vechime, era anatematizat creștinul care ținea post în alte zile decât cele rânduite de comunitatea de credință. Nu ne asumăm un drum decât împreună cu ceilalți, ca mărturie a comuniunii și nu a separării.

Postul nu este o practică pur individuală, el favorizează exprimarea și împlinirea relațiilor omului, de la cea cu Dumnezeu la cea comunitară în unitatea eclezială. Oamenii postesc împreună, postind sunt într-un gând, trăirile lor sunt cât de cât unite printr-o bună orientare. În final, ținta este realizarea întâlnirii cu Dumnezeu și a asemnării cu El.

Nu în ultimul rând, este înlesnită comunicarea cu sine. Devenim mai atenți la noi înșine, la trăirile noastre discrete, dar fiind importante, la prețul pe care îl au faptele noastre. Adam a crezut în hrană mai mult decât în Dumnezeu. De aceea cel ce nu încearcă să postească reia drumul dependenței de hrană și nu de Dumnezeu. Lumea și hrană devin dumnezei și principii de viață. Noi mâncăm pentru a fi vii, dar nu suntem vii decât în Dumnezeu. Acesta este păcatul tuturor păcatelor. Aceasta e verdictul morții pronunțate în viața noastră.

Mântuitorul Hristos vine să refacă drumul spre Dumnezeu. Și începe de unde eșuase Adam: de la hrană față de care se abține, „postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți.” Foamea este aceea în care realizăm dependența noastră de altceva, arătând că noi nu avem viață în noi înșine. Este timpul când ne lovim de întrebarea: De ce anume depinde viața mea? Răspunsul îl găsim în viața lui Hristos care a restabilit, prin post, relația dintre hrană, viață și Dumnezeu, pe care Adam a rupt-o și pe care încă o mai rupem în fiecare zi.

Prin oprirea de la mâncare, redescoperim dulceața ei și învățăm din nou cum să o primim de la Dumnezeu cu bucurie și mulțumire. Și redescoperim toate acestea pentru că îl redescoperim pe Dumnezeu, pentru că ne întoarcem la El iar prin El la toate acelea pe care ni le-a dăruit în nesfârșita Lui dragoste și milostivire. De aceea e păcat să nu încercăm să ne cunoaștem mai bine prin cele la care suntem dispuși să renunțăm! Post binecuvântat!

Pr. Eugen Cătălin PĂUNESCU

DRUM
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Redactor Șef: Monica Tuinete

Tehnoredactare: Vladimir Mutu

Colectivul de redacție:

Domnița Neaga, Cristian Gabriel Moraru, Iulian Bitoleanu, Ion Scarlat, Petre Bozdoc, Gheorghe Tutcălu, Victor Osăceanu, Eugen Cătălin Păunescu, Virgil Andronescu, Daniela Achim Harabagiu, Gabriel Argeșeanu, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocar, Monica Tuinete

Culegere texte: Monica Tuinete

Distribuire presă: Elvira Stângă

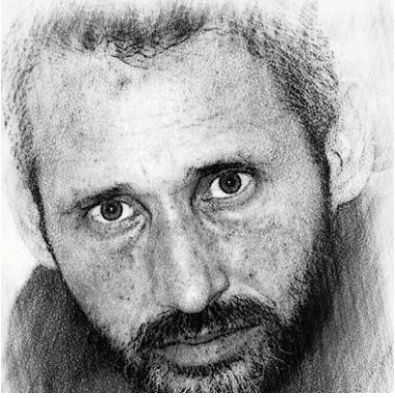
REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54 - 56, Roșiori de Vede. Telefon: 0247 460619. E-mail: ziaruldrum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

Cutiuța cu amintiri (XI)

Dacă nu faci armata, nu ești bărbat! (I)

În toamna lui 1990, împliniam 18 ani. Chiar dacă avusese loc o revoluție, stagiul militar obligatoriu încă se mai făcea. Ce mai, devenisem major și, pentru a deveni bărbat, după credința din popor, trebuia ca neapărat să fac armata.

Într-o zi fierbinte de pe la mijlocul verii, am primit acasă, din mâna unui polițist, o hârtie bătută la mașina de scris, semnată și ștampilată. Am semnat și m-am apucat s-o citesc. O veste proastă. În termen de ... eram chemat să mă prezint la efectuarea vizitei medicale pentru a fi luat în evidență ... ca fiind apt sau nu medical pentru satisfacerea obligatorie a stagiului militar.

Adolescenții de-o seamă cu mine erau chemați la recrutare. Imediat ce fiecare dintre noi, după terminarea studiilor medii, adică liceul, sigur, dacă te găseai apt de făcut armata, ți se înmâna ordinul de încorporare și peste un timp de zile erai plecat la oaste. Erai trimis la o unitate militară, depuneai un jurământ prin care te angajai să aperi patria și poporul chiar cu prețul vieții. Ordinul de încorporare îl primeai de la Comisariatul Militar Județean ce avea sediul în capitala județului, Alexandria.

Deci, vizita medicală era obligatorie, timpul s-a scurs repede și această zi a sosit. Această vizită a avut loc la Policlinica Municipală din Turnu Măgurele, orașul de baștină.

Vizita medicală era stabilită într-o anume zi și la o anumită oră în care întreg grupul de viitori bărbați, cam 15-20 la număr, am ajuns încolonați în fața sălii unde fuseserăm îndrumați. Am așteptat să se facă ora 8, oră la care o doamnă asistentă a ieșit și a început să ne strige pe nume urmărind foarte atent o listă.

Prima grupă a fost formată din șapte tineri, a doua din nouă, iar ultima din cei care mai rămăseseră. Am intrat cu cea de-a treia, presupun că

fuseserăm programați la urmă din motive medicale mai pretențioase. Așa credeam atunci, apoi am aflat că acesta era motivul deoarece în grupa mea și ceilalți colegi aveau diverse probleme de sănătate mai mult sau mai puțin vizibile.

Am fost primiți într-o sală destul de mare, fără scaune sau alt mobilier în afara unor cuiere agățate pe pereți deasupra lambriului de culoare verde, pe alocuri cojit de vopsea în ulei amestecat cu terpinol.

Ni s-a ordonat să ne dezbrăcăm în pielea goală și imediat ce ne auzim numele strigat să intrăm în sala de consult. Mi-a venit și mie rândul. Bine că am scăpat de antecamera cu temperatură ca de frigider. Eeee, tot mai târziu am realizat de ce trebuia să așteptăm dezbrăcați la o temperatură mult scăzută față de cea de afară.

Acolo, în sala destul de mare, un șir de mese la care erau așezați medici din mai multe specialități medicale. Îmi amintesc în amănunt, dar nu am a povesti aici deoarece și-l poate imagina cititorul trecut prin preliminarele faze ale luării la oaste, decât controlul fizic realizat de o doamnă medic. Această doamnă ne-a căutat și-n... și la ..., ca într-un dialog destul de colorat din romanul *Cel mai iubit dintre pământeni*.

După toate aceste controale, pe repede înaintea, mai puțin cel de care v-am amintit pe scurt, a sosit și timpul ajungerii la unul dintre cele mai serioase și temeinic făcute controale. La etajul policlinicii, se afla cabinetul de psihiatrie...

Medic, domnul Valentin Munteanu, cunoscut și recunoscut pentru felul său, dubios pentru unii, periculos pentru alții, pentru seriozitatea și profesionalismul acestuia. Poate că cel mai bun medic psihiatru din tot județul! Cine auzea că trebuie să ajungă la dânsul, pentru vreun control și tratamentul aferent, era străbătut din cap până în picioare de un fior generat de panică, teamă și nesiguranță deoarece în fața dumnealui trebuia să stai drept, să vorbești numai dacă erai întrebat, să răspunzi cu da sau nu sau doar fix la ceea ce erai întrebat.

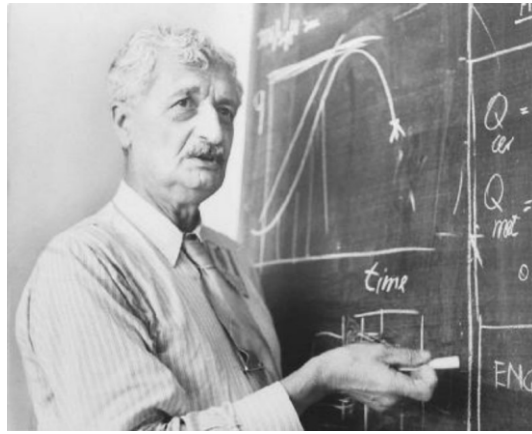
Exigența acestuia, dar și știința de care da dovadă permanent deveniseră proverbiale printre cetățenii orașului, cât și prin împrejurimile localității.

- Va urma -

Virgil ANDRONESCU,
redactor la Revista manifest „Litera 13” din Brăila

Priorități românești

Hermann Oberth

De ce l-am introdus pe Hermann Oberth la rubrica priorități românești deși după nume nu pare a fi român? Deoarece Hermann Oberth este un fizician, matematician, inginer și inventator german originar din România și nu numai că este originar din România, dar a și trăit o bună perioadă de timp și și-a făcut studiile în țara noastră vorbind fluent limba română. Din păcate, savantul este cunoscut mai mult pe plan internațional și prea puțin în România.

S-a născut în 25 iunie 1894 în timpul dualismului austro-ungar într-o familie de sași transilvăneni din orașul Hermannstadt, adică în orașul Sibiu de astăzi. Tatăl său era medic chirurg, iar mama sa era croitoreasă din Sighișoara. El figurează alături de francezul Robert Esnault-Pelterie, rusul Konstantin Tsiolkovski și americanul Robert Goddard printre părinții fondatori ai rachetării și astronauticii, printre pionierii zborurilor cosmice. Și, deși toți trei au efectuat studii similare și au ajuns la concluzii similare, nu există dovezi că fiecare ar fi cunoscut detaliile celorlalți. De aceea toți trei împart titlul de părinți ai rachetării și astronauticii.

Chiar de pe vremea când urma cursurile Școlii primare și gimnaziale din Deal din Sighișoara, era fascinat de scrierile lui Jules Verne, în special de romanele *De la Pământ la Lună* și *În jurul Lunii*, pe care le citea și recita până i se grevau în memorie. Aceste romane i-au trezit interesul pentru rachete înțelegând încă de pe atunci, de la vârsta de 11 ani, că zborul spre astre este posibil și că acest lucru este dependent de viteza proiectilului și nu de dimensiunile tunului. În experimentele sale, a ajuns independent la conceptul de rachetă cu mai multe trepte. Drept urmare, la vârsta de 14 ani, elev fiind, și-a conceput primul model de rachetă dar i-au lipsit mijloacele financiare pentru a-și pune ideile în practică.

În anul 1912, și-a început studiile la Facultatea de Medicină din Munchen, dar la izbucnirea Primului Război Mondial a fost recrutat în armata imperială germană fiind nevoit să-și întrerupă studiile. A fost repartizat într-un batalion de infanterie și trimis pe frontul de Est împotriva Rusiei. În 1915 (rănit pe front), a fost mutat într-o unitate medicală (un spital din Sighișoara ca sergent sanitar) unde a găsit timp liber pentru a efectua o serie de experimente referitoare la imponderabilitate, iar mai târziu, și-a reluat proiectele referitoare la rachete. Deja până în 1917, i-a arătat ministrului prusac de război proiectele unei rachete care folosea combustibil lichid și care avea o rază de acțiune de 290 km.

În 1918, se înscrie la Facultatea de Medicină din Budapesta pentru a-și relua studiile, se căsătorește cu Mathilde Hummel (cu care va avea patru copii), dar aceeași predilecție pentru științele exacte îl determină să înceapă în 1919 studiile de fizică la Universitatea Victor-Babeș din Cluj, continuând la Munchen, apoi la Göttingen și Heidelberg. Aici, în Germania, teza sa privitoare la știința rachetelor *Rachetă spre spațiile interplanetare*,

propusă de el pentru doctorat în 1922, i-a fost respinsă ca fiind utopică. Se pare că lucrările sale erau atât de revoluționare încât erau privite cu mare rețineră atât de savanți cât și de editori. Conștient însă de valoarea rezultatelor cercetărilor sale, o remarcă la adresa celor care-l respinseseră la doctorat a fost următoarea: *Sunt capabil să devin om de știință mai mare decât unii dintre voi chiar și fără titlul de doctor*. De reținut!

Totuși, revine la Universitatea din Cluj unde va obține titlurile de profesor de matematică și de fizică, iar la 23 mai 1923, sub conducerea prof. univ. Augustin Maior, reușește să obțină și doritul titlu de doctor cu lucrarea *Rachete în spațiul planetar*, carte cu 92 de pagini, publicată în privat, carte extinsă până în 1929 la 429 de pagini cu un conținut mai bogat în detalii, printre care și modul în care rachetele ar scăpa de atracția gravitațională. Titlul cărții era *Moduri către zborul spațial*, numită și *Biblia aeronauticii științifice*, lucrare distinsă apoi cu Premiul Internațional pentru Știința Zborurilor Interplanetare, lucrare care a condus la recunoașterea sa pe scară largă.

Între 1924-1934, și-a întreținut familia predând matematica și fizica la un liceu din Mediaș. E perioada în care a creat cea mai mare parte a operei sale științifice privind construcția și zborul rachetei în spațiul cosmic. Regele Carol al II-lea i-a aprobat să facă experimente la Școala de aviație din acest oraș, iar în perioada 1932-1935, chiar a construit și a lansat câteva rachete experimentale.

Începând din 1950, și-a desfășurat activitatea în Spezia (Italia) unde a construit o rachetă pe bază de azotat de amoniu, după care a plecat în America, unde a lucrat sub direcția fostului său asistent Wernher von Braun la programul spațial american. Aici a elaborat un studiu cu privire la optimizarea treptelor la rachete multietajate. S-a întors în Germania, după care a revenit în SUA în calitate de consultant, iar din 1962, s-a stabilit definitiv în Germania, la Feucht, unde, după un an, și-a înființat o societate ce-i poartă numele și care are ca obiectiv folosirea zborului cosmic exclusiv în scopuri pașnice. Până la sfârșitul vieții, va primi numeroase onoruri și recunoașteri ale muncii sale drept pentru care, în aeronautică, s-au constituit societăți sau premii care i-au purtat numele, a fost decorat și primit în numeroase instituții de prestigiu.

A decedat în 28 decembrie 1989, la Nürnberg, și e înmormântat la Feucht, lăsând lumii moștenire o serie întreagă de idei inovatoare ce urmau a fi puse în practică. În prezent, îi sunt atribuite peste 90 de soluții care au fost utilizate mai târziu în construcția mondială a rachetelor, iar mai bine de 300 de formule, relații fizico-matematice și idei conceptuale au fost transpuse ulterior în practică.

Mai amintim că realizările lui ulterioare au avut la bază micile experimente din adolescență și tinerete. Astfel, în tinerete a conceput o centrifugă cu braț mobil care a făcut mai târziu posibil studiul efectelor presiunilor de la lansare asupra viitorilor călători spațiali. Mai târziu, a conceput o oglindă reflectorizantă uriașă plasată pe orbită care să devieze razele solare spre Pământ, jucând rolul unui minisoare artificial ce ar putea face locuibile zone extinse din Nordul Extrem, putând contracara zilele friguroase.

În semn de recunoaștere a vastei sale activități științifice, Oberth Hermann a fost ales membru de onoare al Ligii pentru Navigație Spațială, membru al Societății Aeronautice Interplanetare, membru al Academiei Germane de Știință, președinte de onoare al Societății pentru Explorarea Spațiului Cosmic, doctor honoris causa al Universității Babeș-Bolyai din Cluj și membru al Academiei Române, post-mortem.

Prof. Ion SCARLAT
Foto: sursa internet

Omul - de când, încotro și până unde?

3 - Etape în evoluția omului

A doua etapă evolutivă la om o constituie **Paleantropii** (oameni primitivi sau oamenii de Neanderthal). Descoperirile din ultimul secol atestă existența lor timp de mai multe mii de ani pe tot teritoriul Lumii Vechi. Prima dată a fost descoperit în grota Feldhofer din valea Neanderthal. Descrierea omului de Neanderthal s-a făcut pe baza resturilor fosile bine conservate descoperite în grota Spy din Belgia. Descoperirile din Belgia devin foarte valoroase și prin faptul că fosilele sunt însoțite de fauna pleistocenului mijlociu, conținând, printre altele, resturi de mamut și rinocer cu blană.

Paleontologia dispune în prezent de fosile ce aparțin la peste 200 indivizi proveniți din diferite țări din Europa, Africa și Asia. Omul de Neanderthal s-a răspândit în Europa, Africa, Asia și către Nord până la limita ghetarilor. În țara noastră, resturi fosile de Neanderthalieni au fost descoperite în Transilvania la *Ohaba-Ponor*.

Omul de Neanderthal era foarte puternic, cu o capacitate craniană ce oscila între 1250 și 1600

cmc., talie de 155 cm, cu poziție net verticală. Erau vânători și culegători, se foloseau de unelte de piatră și de os. Carnea, o consumau friptă, neanderthalienii reușeau să provoace focul prin frecare sau scăpărare, până la ei focul se procura din incendiile naturale. Se presupune că neanderthalienii organizau munca în interiorul hoardei după vârstă și sex. La paleantropi, se practica înmormântarea.

Dispariția bruscă a omului de Neanderthal cu circa 40.000 de ani în urmă este un mare mister al preistoriei. În ultimul timp, anatomistul Edmund Crelin de la Facultatea de Medicină din Yale a propus o nouă ipoteză. El a reconstituit craniile omului de Neanderthal, al omului contemporan și al maimuțelor mari. Cu ajutorul calculatorului, a stabilit că Neanderthalienii posedau un singur tub de rezonanță, în timp ce omul actual dispune de două tuburi sonore care pot fi puse în funcțiune simultan sau independent. Din cauza acestei conformații, omul de Neanderthal nu putea să pronunțe vocalele cheie ale limbajului A, I și U, ceea ce nu i-a permis să organizeze o dezvoltare socială umană.

Se presupune astfel că omul de Neanderthal a fost înlăturat de concurența unei specii care posedă un limbaj articulat. Existența unei asemenea specii pe teritoriile Neanderthalienilor este atestată de descoperirea unor crani în două peșteri din munții Carmel din Israel și a omului din Broken Hill din Rhodesia. Această specie a evoluat rapid dominând omul de Neanderthal.

Cea de a treia grupă evolutivă la om o constituie **Neoantropii** care sunt cunoscuți și sub denumirea de oameni contemporani, reprezentați prin specia *Homo sapiens*. Primele forme de neoantropi au apărut acum circa 40.000 de ani în Europa. Cea mai veche descoperire de neoantropi fosili a fost făcută în anul 1868 la *Cro-Magnon* în Franța de către L. Lartet. Scheletele descrise au servit ca prototip al tipului de *Cro-Magnon*, caracteristicile cărui corespund perfect cu caracteristicile generale ale lui *Homo sapiens*.

Omul de *Cro-Magnon* se caracterizează printr-o statură înaltă de circa 180 de cm la bărbați, printr-un schelet robust și membre puternice. Omul devenise un iscusit vânător prin

aruncare, armele lui din piatră cioplită și os erau deja perfecționate.

Limbajul oamenilor de Cro-Magnon se perfecționase, ei își schimbau ideile și experiențele, preocupările de ordin artistic erau mult mai avansate. În peșteri, la lumina plâpândă a opaițului, omul paleoliticului superior a lăsat gravuri, picturi și sculpturi care merită admirația noastră. Subiectul frecvent al preocupării erau animalele de atunci și scenele de vânătoare.

Omul de *Cro-Magnon* a domesticit câinele și alte animale, el cultiva plante și își crea rezerve de hrană. Acțiunea selecției naturale asupra omului se înlocuiește treptat cu factori sociali. Cu aceste realizări, omul intră în comuna primitivă, epoca pietrei șlefuite. În neolitic, omul primitiv confecționa vase de lut și lemn, dispunea de topoare din piatră, arcuri cu săgeți și creșteau animale domestice (câine, vaca, oaia, capra, porcul și calul). De acum, el dă o atenție mai mică vânătorii și se ocupă mai mult de creșterea animalelor prin păstorit și cultivarea plantelor...

Prof. Petre BOZDOC
(va urma)

Administrația publică locală

Administrația publică locală

Cu drag, despre Roșiori de Vede!

Invitat la emisiunea „Cu drag, despre România! Cu drag, despre Teleorman!”, difuzată de postul de

televiziune Realitatea Plus în data de 3 martie a.c., primarul municipiului Roșiori de Vede, Valerică Gheorghe Cîrciumaru, alături de alți colegi primari, prefectul județului, președintele Consiliului Județean, șefi ai serviciilor deconcentrate și ai instituțiilor de cultură, personalități marcante ale literaturii, folclorului, teatrului și sportului, artiști populari și reprezentanți ai mediului de afaceri, au prezentat Teleormanul profund, cu proiectele și valorile pe care le promovează comunitățile locale, vorbind totodată despre istoria, cultura, tradițiile și gastronomia zonei, despre tot ce are mai frumos și mai valoros acest județ.

În intervenția sa, primarul municipiului a prezentat Roșiori de Vede ca fiind un oraș încărcat de istorie, mult mai vechi decât prima sa mențiune din 1385, aflată într-un document străin, cu o poziție geografică privilegiată și o așezare apropiată de marile orașe București, Craiova și Pitești, ceea ce a condus la renumele de mare târg comercial. Un alt atu îl reprezintă valoarea învățământului, de pe băncile școlilor roșiorene ieșind absolvenți al

căror parcurs profesional și științific au adus prestigiu localității. Cartea de vizită a orașului are și o puternică amprentă culturală, dată de valoarea prozatorilor, poezilor, eseistilor, istoricilor literari, folcloriștilor, muzicologilor, istoricilor și cercetătorilor, pictorilor, sculptorilor, ceramiștilor, artiștilor din muzica populară, corală și simfonică. Primarul a prezentat două personalități ale acestor domenii, Floarea Calotă, ambasadoarea cântecului popular din Teleorman, cetățean de onoare al orașului, prezentă în emisiune, și pe sculptorul Doru Drăgușin, cu zeci de lucrări expuse în străinătate, inclusiv bustul în bronz al diplomatului român Nicolae Titulescu, expus permanent la Palatul Parlamentului din Bruxelles.

„În plan economic și social este mai delicat să vorbesc, nu pentru că noi nu am fi înregistrat progrese, dar există un decalaj mare între nevoile și aspirațiile reale și justificate ale locuitorilor unui municipiu și realizări. Constant am urmărit suplimentarea veniturilor la buget prin proiecte pe fonduri europene a căror valoare depășește 25 milioane de euro. În curând vom reda circuitului cultural două edificii modernizate, Cinematograful „Modern” și Teatrul de Vară. În zona socială se află în derulare proiectul „Școala mea – măsuri de educație adaptate nevoile preșcolărilor și elevilor cu părinții plecați în străinătate” având ca obiectiv principal sprijinul și consilierea a 270 de elevi ai căror părinți sunt plecați în străinătate, precum și proiectul „Niciodată singur - Sprijin pentru bunicii comunității” de care beneficiază 110 persoane vârstnice. Celelalte proiecte vizează infrastructura rutieră, salubritatea, sănătatea, învățământul, siguranța cetățenilor etc”, a spus primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

Steluța Bilton a împlinit un veac de viață

Cu aceasta ocazie autoritățile locale i-au trecut pragul pentru a o felicita. La începutul lunii martie, doamna Steluța Bilton a împlinit un secol de viață. A fost vizitată de primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru care i-a oferit o diplomă de recunoștință, o sumă de bani și un tort.

„Doamna Steluța a împlinit, la începutul lunii martie, venerabila vârstă de 100 de ani, moment deosebit care ne-a dat ocazia să o felicităm și să o sărbătorim, împreună cu domnul Ion Gogoi, prieten al familiei și colegii de la Direcția de Asistență Socială. A fost o reală plăcere să stăm de vorbă cu dânsa și să ascultăm, cu recunoștință, sfaturile înțelepte pe care ni

le-a oferit. O doamnă care își poartă vârsta cu demnitate și optimism, pe care le transmite și oamenilor din jur. Mulțumiri pentru primire și ospitalitate. La mulți ani și multă sănătate!”, a transmis edilul șef.

În atenția cetățenilor care au închiriat locuri de parcare

Roșioreni titulari de contracte de locațiune având ca obiect locurile de parcare pentru folosință în parcurile de domiciliu din cadrul asociațiilor de proprietari, care nu și-au achitat obligațiile de plată, sunt rugați să le ducă la îndeplinire.

Plata se face semestrial, până la data de 15 iunie, respectiv 15 decembrie, pentru anul în curs, fiind plată distinctă de celelalte impozite și taxe. Puteți achita la ghișeele Direcției pentru Impozite și Taxe sau pe platforma online Ghișeul.ro.

Lucrări edilitar - gospodărești de primăvară

Primăria municipiului, prin Serviciul Public Administrarea Domeniului Public și Privat, desfășoară, în această perioadă, pe lângă activitățile curente de salubritate, activități edilitar - gospodărești specifice sezonului de primăvară, respectiv: tăieri și corecții la arborii aflați pe aliniamentele stradale, cosirea, degajarea de resturi vegetale a parcurilor, salubritatea spațiilor verzi, dezmușorărea și tăierea trandafirilor, mobilizat sol (săpare) ș.a.m.d. În acest

sens, la momentul când transmitem redacției acest articol, se fac lucrări pe străzile; Rahovei, Dunării, Carpați, Iorgu Constantinescu, Cantemir Vodă, I. L. Caragiale (partea dinspre Râul Bratcov), urmând a se interveni și în celelalte zone ale orașului.

În sera orașului se pregătesc răsădurile de flori – cineraria maritima, tagetes, viola, brassica, alternanthera, begonia, pentru a fi plantate pe străzile Dunării și Rahovei și în Parcul Central

„Avocat Nicolae Popescu Vede”.

În fapt, asigurarea curățeniei în Roșiori de Vede, buna gospodărire a orașului și respectarea normelor de igienă constituie o obligație fundamentală a noastră a tuturor, o datorie civică atât în sarcina autorităților administrației publice locale, a instituțiilor publice și a operatorilor economici, cât și pentru persoanele fizice și juridice și pentru asociațiile de proprietari.

În atenția pescarilor sportivi

În perioada **09 aprilie - 07 iunie**, pe o durată de 60 de zile, se instituie **măsuri de prohibiție** pentru pescuitul în scop comercial, recreativ și familial al oricăror specii de pești, crustacee, moluște și al altor viețuitoare acvatice în habitatele piscicole naturale.

Exceptând perioada de prohibiție, Primăria Municipiului Roșiori de Vede eliberează **abonamente pentru pescuitul de agrement** pe acumulările de apă Urlui, cu următoarele tarife: pentru **pensionari** - pescuit de zi: 1 lună (25,67 lei), 2 luni (51,34 lei), 3 luni (77 lei); pescuit de noapte 1 lună (33 lei); 2 luni (66 lei), 3 luni (99 lei); pentru **salariați** - pescuit de zi: 1 lună (33 lei), 2 luni (66 lei), 3 luni (99 lei); pescuit de noapte 1 lună (41 lei); 2 luni (82 lei), 3 luni (123 lei); pentru **elevi** - pescuit de zi: 1 lună (17,67 lei), 2 luni (35,34 lei), 3 luni (53 lei).

Taxa pentru **elevii cu vârsta până la 14 ani**, pentru **pescuitul pe timp de zi, fără abonament**, în intervalul orar 6 - 21, este de 5 lei. Persoanele peste această vârstă plătesc **24 de lei**. La **pescuitul de noapte, fără abonament**, în intervalul orar 21 - 6, taxa de pescuit este de **29 de lei**.

50 de locuri de muncă vacante în Roșiori de Vede

Locurile de muncă vacante sunt actualizate în timp real și se pot consulta pe www.anofin.ro, alegând din lista sediilor AJOFM Teleorman, urmată de opțiunea *Persoane fizice*, subopțiunea *Locuri de muncă vacante*.

Sporting Roșiori în play-off-ul Ligii a 3-a

Sâmbătă, 11 martie a.c., a fost reluat campionatul Ligii a 3-a la fotbal, cu etapa a XVI-a. În jocul disputat pe teren propriu cu Petrolul Potcoava, Sporting Roșiori și-a adjudecat toate

punctele, consolidându-și poziția secundă în clasament, loc ce le asigură prezența în play-off-ul Seriei a 6-a.

După un debut de joc ezitant, elevii antrenorului Gheorghe Alexandru și-au regăsit treptat cadența, reușind, după șocul deschiderii scorului de către petroliști (**Laurențiu Ana**, min. 75), să înscrie de două ori prin **Florin Cazan** (min. 77) și **Alin Călin** (min. 85). În partea a doua a meciului, ambele echipe au evoluat în zece jucători, fiind eliminat Marius Mitran de la gazde, respectiv Eugen Militaru de la oaspeți.

Sporting Roșiori: Cristian Toilă - Marin Antonios, Aurel Ciortan, Valentin Neaga, Gabriel Matei, Mădălin Dudoiu, Viorel Vâlcică, Marius Mitran, Florin Cazan (căpitanul echipei), Alin Călin, George Ivan. Au mai jucat: Florentin Lupu, Orlando Preda, Marius Matei. Antrenor **Gheorghe Alexandru**.

Petrolul Potcoava: Nicolae Vlad Cârstea - Eugen Militaru, Alin Florică (căpitanul echipei), Alexandru Militaru, Dragoș Bărlădeanu, Bogdan Cîrciumaru, Andrei Strejărescu, Cristian Marius Ștefan, Nicușor Adrian Vlad, Laurențiu Ana, Flavius Magraon. Au mai jucat: Tiberiu Mihai, Cristian Enăchioiu. Antrenor Cristian Părvulescu.

Arbitrii: Elena Iuliana Demetrescu (Râmnicu Vâlcea) - Ion Gabriel Catană (Târgoviște), Mihai Răzvan Dobre (Șotânga).

Observator pentru arbitrii: Fevronia Ion (Craiova).

Observator de joc: Marian Cătănescu (Craiova).

Pagină realizată de insp. **Gabriel Argeșeanu**, Serviciul Administrație Publică Locală

Fotocronica la zi

Flori și mărtișoare

Ca în fiecare an de 1 și 8 Martie, primarul municipiului a oferit mărtișoare și flori roșiorencelor.

Fotocronica la zi

Omagiu adus mamei,

activitate desfășurată în cadrul proiectului „Școala mea – măsuri de educație adaptate nevoile preșcolărilor și elevilor cu părinții plecați în străinătate”, proiect implementat de Primăria Municipiului Roșiori de Vede

Fotocronica la zi

Activitățile proiectele Etwinning WE GROW WITH OUR VALUES susținute de elevii claselor a III-a și a IV-a în școala noastră

Începând cu luna februarie a acestui an, elevii claselor a IV-a și a III-a, îndrumați de doamnele învățătoare Georgeta Pavel și Bianca-Andreea Șerban, au contribuit la susținerea activităților proiectului Etwinning *WE GROW WITH OUR VALUES*, proiect în colaborare cu alte școli din țări ca: Turcia, Italia, Polonia.

Activitățile proiectului au constat în confecționarea de măștișoare, realizarea de desene, cât și logo-ul proiectului. Mai mult decât atât, elevii au realizat un filmuleț cu prezentarea școlii, care a fost încărcat pe canalul youtube chiar de ei, lucru care i-a încurajat și determinat să participe cu interes la alte asemenea proiecte Etwinning.

Fiind deschiși la nou și captați de activitățile antrenante, elevii și-au manifestat dorința de a se implica în alte asemenea proiecte Etwinning și nu numai.

Un proiect educațional implică utilizarea capacităților interpersonale, a comunicării, a analizei, a gândirii logice, luarea deciziilor, planificarea, organizarea și controlul utilizării resurselor. Resursele pot varia de la un proiect la altul, dar, în cele mai multe cazuri, includ materialele, echipamentele, oamenii, metodele și procedeele, comunicarea și timpul.

Majoritatea proiectelor includ într-o echipă indivizi cu roluri și responsabilități diferite. Buna comunicare și transferul de informații este esențial în asigurarea că fiecare membru al echipei este conștient de poziția sa în proiect și de modul în care activitatea pe care o desfășoară se înscrie în programul de ansamblu.

Derularea proiectelor educaționale în școli are efecte benefice concrete atât asupra elevilor, cât și asupra profesorilor, dar și asupra profesioniștilor din alte domenii de activitate, cooperați în astfel de proiecte. Firește, efectele pozitive se răsfrâng asupra instituției școlare, a sistemului educativ în general, dar și asupra altor sisteme.

Dintre efectele asupra profesorilor, pot fi menționate: motivarea, îmbogățirea cunoștințelor disciplinare, căutarea unei articulații între cunoștințe

și practica specializării și didactica disciplinei, transformarea practicilor în disciplina de învățământ, transformarea dimensiunilor, transformarea relațiilor cu alți profesori, transformarea relațiilor cu elevii, implicarea mai mare în școală, investire mai mare în mediul rural.

Efectele asupra elevilor: transformarea personală a participanților și a practicilor lor, achiziționarea de cunoștințe și de competențe, facilitarea inserției sociale în instituția școlară și în afara ei.

Efectele asupra profesioniștilor din alte domenii implicați în proiectele educaționale: cunoașterea sistemului educațional, tipuri de școli și programe, conștientizarea problemelor educaționale, adoptarea practicilor proprii la nevoile și cerințele pedagogice ale elevilor, căutarea unei articulații între cunoștințele și practicile personale și activitățile școlare, participarea la o rețea locală.

Efecte asupra instituției școlare: achiziționarea

*WE GROW WITH OUR VALUES

ALEXANDRU DEPARTEANU
SECONDARY SCHOOL
ROȘIORII DE VEDE-
TELEORMAN-
ROMANIA
PRIMARY EDUCATION
TEACHER, PAVEL
GEORGETA

de informații de către colegi și personalul școlii, achiziționarea de către elevi a unor noi competențe diferite de cele oferite prin curriculum-ul educațional, realizarea activităților în cooperare, crearea de noi organisme, ameliorarea mediului, contribuție la imaginea externă a instituției.

Prin multiplele lor efecte asupra tuturor factorilor implicați în procesul de învățământ, proiectele educaționale ridică, în mod cert, calitatea educației interculturale, conferindu-i o reală dimensiune de interculturalitate europeană.

Profesor învățământ primar,
Georgeta PAVEL

ADOLESCENTUL DE AZI

„Pentru totdeauna”, dar în suflet

De multe ori ajung să mă gândesc la oamenii care nu mai sunt în viața mea. Poate mă gândesc rareori la cei care, la propriu, au trecut în neființă, dar, în principiu, mă gândesc la cei cu care nu mai țin legătura.

O relație de prietenie este atât de fragilă și nici nu realizăm când se rupe. Suferim și asta ne frânge. Nu mai putem lucra și nici concentra la altceva. Vrem doar să fie cum era înainte. Dar eu cred că despărțirile sunt benefice acum, la vârsta noastră. Ne întăresc pentru viață. Ne oferă lecții și aflăm că nu totul înseamnă „pentru totdeauna”, deși v-ați promis asta cu mulți ani în urmă, când vă jucați în nisip, la locul vostru de joacă preferat și apoi v-ați scris dedicații în cărți cu această sintagmă. Da, acea melodie va rămâne *pentru totdeauna* a voastră, dar a fost o lecție. Trebuie să învățăm să trăim cu durerea. Cu timpul, se alină. Ne apar în cale noi provocări și avem nevoie de forța pentru a trece peste.

Flashback-uri? Apar mereu. Nu poți scăpa de ele, însă te poți obișnui. Evident că ne întâlnim cu teama ca nu cumva noul nostru prieten să ne părăsească. Ne este și mai teamă că istoria se va repeta. Dar cu ce greșim dacă încercăm? Poate, acum, va fi diferit! Știu că sună a clișeu, însă continuăm până reușim. Cândva, sufletul ni se va liniști, iar tumultul continuu va staționa undeva, pe

drumul dintre amintiri și oportunități, pentru că am avut șansa de a lămurii lucrurile cu noi înșine și, uneori, dacă ești suficient de norocos, cu celălalt în cauză. Trebuie să avem încredere în soartă. Pentru că nu putem evita persoana aceea la nesfârșit. Cercurile comune în care v-ați ancorat împreună au rămas, deși voi v-ați îndepărtat brusc ori cu timpul.

Noi, tinerii, oricât de mult sau puțin am fi dezamăgiți, simțim doar prezentul. Viitorul este undeva, departe, iar adolescența este, oricum, o perioadă grea, gestionarea sentimentelor de iubire, prietenie și dezamăgire fiind și mai grea. Cu toții consumăm minciuni când inimile noastre sunt înfometate, nu mulți simțind că pacea interioară este pe drum.

Astfel, ca un sfat, nu ești prea tânăr să știi ce este iubirea. Nu-ți subrezi imaginea despre tine și nu crede că cei care îți spun asta te resping. Găsește-ți sprijinul în părinți și ceilalți prieteni rămași, dar nu te atașa, nu lăsa să te mai afecteze un alt rămas bun. „Așteptările sunt rădăcina tuturor durerilor sufletești.” spunea William Shakespeare.

„Pentru totdeauna” va rămâne întotdeauna al vostru, deși separați...

Bianca TUTUNARU

elevă la Colegiul Național „Anastasescu”
voluntar EUROPE DIRECT Teleorman

Eveniment expozițional

Expoziția „Armonii cromARTice” la Casa de Cultură Roșiori de Vede!

26 de lucrări de pictură, aparținând artiștilor plastici: Giovanni Russo (Italia), Seran Tepeoglu, Sevgi Dagci Koc, Melek Gunbey Guler (Turcia), Gheorghe Dim. Ghiorghiev, Krasimira Kirilova (Bulgaria), Irina Stavila (Republica Moldova) și Laura Culcea, Rareș Kerekes, Tudor Șerbănescu (România), participanți la **Tabăra internațională de pictură în aer liber de la Nenciulești** — ediția 2022 și nu numai, au fost expuse la Casa de Cultură a Municipiului Roșiori de Vede, începând din 15 februarie 2023.

Evenimentul expozițional a avut loc cu sprijinul *Primăriei Comunei Nenciulești* și al *Asociației ProArte Contemporane Alexandria*, condusă de reputatul pictor teleormănean **Tudor Șerbănescu**, de altfel organizatorul taberei de la Nenciulești, vernisajul expoziției realizându-se în fața unui public numeros, printre care mulți tineri.

Expoziția „Armonii cromARTice” a rămas deschisă publicului iubitor de artă până la jumătatea lunii martie.

Text și foto: Aura BĂRBUȚ

Să mai citim puțin!

O istorie a literaturii roșiorene

Iordan Datcu (XVIII)

„Viața este un jurnal în care nu trebuie să scrii decât faptele bune” sună un vechi proverb persan. Or, ce poate fi mai interesant decât să urmărești dialogul omului cu sinele său, cu fărâma de dumnezeire din el care i-a fost dăruită pentru a revărsa lumină asupra celorlalți? Jurnalul lui Iordan Datcu, acoperind intervalul 1981-1989, apărut la editura RCR Editorial, în 2014, redă lapidar și nefardat experiența din perioada când autorul lucra ca redactor principal la editura Minerva. Însemnări despre evenimente culturale, despre lumea literaturii și culturii într-un timp nefavorabil realizării acestora, despre „aspecte semnificative ale confruntării noastre, a editorilor, cu dirijismul generalizat, cu cenzura” (p. 6) aveau să completeze, după cum mărturisește Iordan Datcu, „miniportretele” făcute de acesta colegilor săi, în cartea *Sub semnul Minervei* (Ed. Universal Dalsi, 2000).

Iată o însemnare elocventă din 25 octombrie 1983 despre soarta culturii române autentice în ultimii

ani ai regimului socialist de tip sovietic din România: „Ceea ce se întâmplă la noi în cultură este, de fapt, o preluare a abuzurilor ce se fac la vecinii sovietici. Astfel, dacă *Literaturnaia gazeta* nu mai are voie să popularizeze literatura occidentală, la noi, editorilor li se interzice să tipărească traduceri din această literatură. La sovietici, nu cred că este prigonită marea lor literatură. La noi, însă, editării scriitorilor noștri clasici i se pune tot felul de piedici: tiraje mici, hârtie proastă, drepturi de îngrijire de ediții foarte mici, refuzul de a fi reeditate unele ediții epuizate și cerute de cititori.” (pp. 77-78).

Într-o însemnare din 22 noiembrie 1983, I. Datcu își aduce aminte cu duiosie și regret de prietenul și conjuțeanul său, folcloristul roșiorian Gheorghe I. Neagu, cu ocazia trecerii acestuia la cele veșnice:

„S-a stins din viață, acum două zile, octogenarul Gheorghe I. Neagu, fost profesor de limba română la liceul din Roșiorii de Vede și folclorist. Timp de 20 de ani ne-am văzut, îmi era prieten și sfătuitor. Am fost redactor al colecției

sale de folclor și al studiului despre folclorul copiilor.

Mi-a dăruit colecția *Revistei Fundațiilor Regale*.

L-am văzut întâia oară acum aproape 40 de ani: era tânăr profesor și încărcă biblioteca liceului din Roșiorii de Vede pentru ca s-o transporte el acasă și s-o ferească astfel de ostașii ruși prezenți în oraș.

Cu Gh. I. Neagu dispărea încă un distins profesor din cei bine pregătiți în interbelic. A fost înmormântat la cimitirul din comuna Voluntari.” (pp. 81-82).

Alteori, jurnalul datcian este depozitarul unor însemnări despre ororile comunismului din ultimii ai regimului Ceaușescu: „Frig în case, în mijloacele de transport, în magazine (vânzătoare îmbrăcate în cojoace). Magazine, pline de conserve proaste. Și pe acest fond foarte trist, fără niciun pic de jenă se amplifică zi de zi carnavalul frazelor sfărătoare despre nivelul de trai nemaiatins în trecut în țara noastră. Bazaconii care ne-au compromis iremediabil în ochii lumii libere.” (14 noiembrie 1984).

La sfârșitul jurnalului este redată și o *Mărturisire* de vreo 10 pagini despre momente importante din biografia sa, tipărită inițial în 2005, în revista „Meandre” din Alexandria.

Volumele de corespondență literară *M-au onorat cu epistolele lor* (2019) și *Iordan Datcu și Constantin Eretescu în scrisori* (2020), publicate la aceeași editură bucureșteană RCR Editorial, vin să completeze o operă monumentală a celui aflat într-un permanent dialog nu doar cu cărțile, ci și cu oamenii de cultură autentici din țărișoara noastră greu încercată de vicisitudinile istoriei.

Iordan Datcu sau A trăi printre și pentru cărți, ediția alcătuită de Iulian Chivu și prefațată de acad. Eugen Simion, apărută în două volume (vol. I — 2012; vol. II — 2018) este probabil cel mai frumos omagiu adus cărturarului teleormănean a cărui operă continuă să se dezvolte într-o desăvârșire portretului spiritual al celui care se află în slujba culturii române.

Prof. Cristian Gabriel MORARU

Lecturi în lumină

Caty Urcu și romanul său memorialistic, „Angela Manu”

Cu mai multă vreme în urmă, scriitorul își alegea personajele din categoriile sociale aflate în partea de sus a unei societăți: domnitori, regi, personalități istorice sau politice, eroi ai neamului, martiri, personaje cu valoare mitică, multe dintre ele cu scopul de a servi drept modele pentru oamenii societății timpului contemporan cu autorul.

Astăzi, asistăm la scrierea unei proze în care se îmbină caracteristici ale stilului publicistic și ale beletristicului, cu realismul cotidian, necosmetizat, ce redă realitatea vie, așa cum este ea, cu oameni obișnuiți, surprinși în firescul activității, al trăirilor și al simțirilor lor.

O astfel de manieră abordează și Caty Urcu în cărțile sale de proză memorialistică, unde oamenii din preajma sa devin personaje sau mărtori discreți ai întâmplărilor povestite.

Într-o lume de tragică înstrăinare a omului față de om, cum este aceasta în care tocmai viețuim, mi se pare un lucru ireal să mai întâlnești semeni care să îți sară în ajutor, să aibă grijă de tine, când ești în imposibilitatea de a o face singur, iar apoi să scrie o carte despre povestea ta de viață, pe care a avut prilejul să o cunoască din propriile tale mărturisiri.

Personajul principal, feminin, în jurul căruia se țese întreaga acțiune a cărților pe care le editează, pare desprins dintr-o galerie de portrete hagiografice. El este o întruchipare a bunătății, dăruirii de sine, făcând lumină în jurul său prin vorbă și faptă. Nu câștigă material îl apropie de semenii aflați în suferință, cât dorința de a ști, de a afla incredibilele povești de viață ale acestora, ca apoi, cu talent și înzestrare divină, să la aducă la cunoștință și altora, prin publicarea unei cărți. Este știut faptul că fiecare om își are propria sa poveste, care se va stinge odată cu sine, dacă nu a apucat să fie cunoscută de cei din preajmă, sau să facă obiectul unei scrieri.

Sub pretextul că dorește să ia un interviu pentru revista „Seniorul.ro”, unde lucrează, scriitoarea Caty Urcu intră în relație cu persoane vârstnice, dornice să povestească lucruri demne de interes, din viață și din cariera lor profesională. Cum într-un interviu nu se pot spune prea multe lucruri, doar ceea ce urmărește interviuevatorul, o mare parte din încărcătura de viață rămâne în depozitul sufletului interviuevatei. Așa se face că scriitoarea, simțind că a descoperit filonul de aur din care se va naște o nouă carte, se apropie ulterior de persoana respectivă și, fie că se vor întâlni în spațiul public (cum se întâmplă în povestea polițistului Gabi Cobori, din cartea *Onoare, Caracter și Adevăr*), fie că vor rămâne în casa personajului, în preajma unei cești de cafea (ca în cartea *Lumina destinului*), printr-un dialog deschis, scriitor-personaj, se va derula povestea de viață cu întâmplări vrednice de a se constitui în subiectul unei cărți realist-memorialistice.

Mărturisirea sinceră, dialogul elevat, amintirile interesante despre oameni și locuri, despre actori ai Teatrului „Bulandra” sau medici renumiți, alături de care Angela Manu, protagonista cărții în discuție, a lucrat de-a lungul vieții, ca asistentă medicală, suscită interesul cititorului, iar cartea nu poate fi lăsată din mână decât după ultima sa pagină.

Întâmplările legate de actorii cu care Angela Manu intră în contact, dramele umane la care, fără să vrea, ia parte, prin însăși profesia sa, au o concretețe, un relief aproape material. Nu asistăm la o spovedanie a personajului Angela Manu, ci la un dialog continuu, pe perioada câtorva luni, între ea și autoarea cărții, aceasta din urmă provocând constant la mărturisire, prin întrebări scurte și la obiect, atunci când sănătatea fostei asistente medicale o permitea.

Acuitatea observației, calitate esențială a celei ce povestește, înlesnește scriitoarei recrearea unei umanități reale, de parcă o avem în fața ochilor, lumea teatrului bucureștean și lumea medicală românească de la începutul anilor '60 ai secolului trecut.

Multe dintre personalitățile actricești evocate sunt privite cu simpatie, sunt descrise cu căldură, pentru că Angela Manu însăși a pretuit cu sfințenie valorile morale, precum: dreptatea, adevărul, iubirea, frumosul din jur și din sufletul oamenilor. Ca om cu dragoste pentru semeni și cu o accentuată vocație a prieteniei, Angela Manu s-a împrietenit pe viață cu câteva dintre actrițele teatrului, „Bulandra”. Una dintre acestea obișnuia să facă mult bine, multe fapte caritabile, cu o generozitate rar întâlnită. Întrebată fiind de ce face aceste lucruri, actrița a motivat sincer: „Pentru că Dumnezeu m-a binecuvântat cu un dram de talent, cu niște copii buni și sănătoși, cu un soț care mă iubeste ... La biserică nu prea am timp să ajung (explicabil într-o perioadă ca aceea ... — n.n.), dar anturajul, strada uneori, pot fi biserica noastră ...”.

Aflând că va deveni personajul unei cărți, Angela Manu, întruchipare a modestiei, are convingerea că nu despre ea ar trebui să se scrie, ci despre genii, eroii și marii lumii: „Oamenii simpli pot trece cu șială și cu decență prin viață, fiindcă nu au făcut nimic special pentru lumea în care trăiesc” ... „Ce să scrieți despre mine? Nu sunt om de știință, nici un nume care să aducă glorie țării mele ... Sunt și am fost un om simplu și loial”.

Doamna Angela Manu își trăiește, în această carte, ultimele luni de viață ...

Dacă timpul ar fi mai avut răbdare, probabil că am fi avut acum, în mâinile noastre, o carte masivă, de cinci sute de pagini, fiindcă Angela Manu avea ce povesti și își găsește ascultătorul perfect, în persoana scriitoarei Caty Urcu.

Domnița NEAGA

Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

Revistele argeșene, două piteștene, una din fosta cetate de scaun, Curtea de Argeș, au o constantă și inspirată notă religioasă, mai vizibilă în *Arges*, nr. 7 și 8/2021, grație consemnărilor lui Calinic Argeșeanul (*Din frumusețea lumii văzute*) și prin descrierea pelerinajelor unor înalți prelați (patriarhul Alexei I în Țara Românească, respectiv episcopul Nicodim la Moscova) de către Dan Ciachir, precum și în *Curtea de la Argeș* (nr. 7/2021) — materialul episcopului (Europei de Nord) Macarie Drăgoi, și mai discretă în *Cafeneaua literară* (nr. 8/2021), în asociere cu poetica și hermeneutica, privind artisticitatea Sfintei Scripturi, de altfel, o obsesie/o țință elevată a directorului (a se vedea și ultima-i apariție editorială — *Biblia literară*). Semnatari: Robert Alter și Virgil Diaconu ...

Cronica de limbă din *Arges*, per ansamblul lui 2021 — cândva și în *România literară* (prin Rodica Zafiu) — avertizează asupra greșelilor de exprimare, *Corect/Incorect*, expresiilor populare, argotice, anglicismelor, barbarismelor sau arhaismelor (nr. 7). Falia de romanticitate înseamnă *francofilie* — poezii din Paul Valéry și Alain Bosquet, precum și Olivier Clément, adică *un creștin ortodox mediteranean*, pe de-o parte, apoi, Algeria muzicală a lui Enrico Macias (*Arges*, nr. 8) — și *respect* pentru patria lui Umberto Eco (*Cafeneaua literară*, nr. 7/2021), *Scrisori din lacul Como* de Roman Guardini, în comentariul lui Leonid Dragomir (*Arges*, nr. 7).

Tot *Arges* reamintește de relaționarea efemeră a ideologicului cu domeniul sensibilului (*Nazismul și arta*). Apropo de ultimul termen, în postura cantabilă — muzica, de semnalat *Haydn, inima veselă*

Presă argeșeană

disprețuită de modernitate și interviul cu dirijorul Florin Totan (ambele, *Arges*, nr. 7) și în cea vizuală — imaginile nostalgicului, recte, *Piteștiul interbelic* (de Sanda Movilă) prin optica lui Florin Chivoci (*Arges*, nr. 7).

La același palier plurivalent, reconfortantă *Tarkovskiana* de Alexandru Jurcan, un cinefil omniprezent, critic de film, interesantă pelicula *O execuție obișnuită* cu referenții Stalin și Mozart și emoționantă mărturisirea unui artist plastic gorjean (Mariana Frățița) a inspirației divine, cu efectul „noi suntem o cruce” — *Cafeneaua literară*, nr. 7). Tot cu pictural se încheie și *Curtea de la Argeș*, asigurat de Mihai Olos (Germania). Ambele publicații piteștene îl omagiază pe Radu Ulmeanu — 75, la ceas aniversar, poet ce mixează cotidianul cu vocabularul frust, despozbobit artistic: „Zacusca unei zile de primăvară timpurie / când se iese cu treburile zilei în oraș / se regulează (probabil, se reglează, n.n.) afaceri ...” (*Deschizi ochii*); „... și-n lumea așa-zis reală ne refugiem, provizorii, / trecută prin ciur și dărmon” (*Demult*), ca apoi, prin antiteză, Jean Dumitrescu să îl re poziționeze pe Cezar Baltag ca poet partinic, de stânga, al realismului socialist (*Cafeneaua literară*, nr.7).

Polemos-ul atinge un anumit nivel când sus-numitul critic literar formulează îndoiala acordării premiilor nu doar celor merituoși („cred că juriul a greșit” în privința lui Ovidiu Genaru), avansând ideea existenței unei veritabile școli de poezie piteșteană, ilustrată prin Aurel Sibiceanu, M. Bărsilă, V. Diaconu și Călin Vlasie, privați de postura de laureați. Două brevisime mostre din al treilea poet, abonat la paradox, metaforă, metonimie, sinecdocă: „Trec pe străzi cu cireșul în brațe / Dar cireșul nu se vede ... Lucrez la Fabrica de

visuri ...” (*Portret cu cireșul în brațe*); „Ea este timidă. Cu nasturii de la bluză / își încheie până la gât toate sentimentele; / toate bătăile inimii” (*Măr*).

O lectură oarecum paralelă oferă Zenovie Cărlugea, care compară dezinvolt poezia canonică în varianta lui Virgil Diaconu cu lista manolesciană. Mai semnează Horia Bădescu, Mihaela Albu, Mircea Duțu, Tudor Nedelcea (*Curtea de Argeș*), Nicolae Oprea, Mircea Bărsilă, Magda Ursache, Mihai Barbu, Adrian Alui Gheorghe (*Arges*), respectiv Gheorghe Grigurcu (onorează și mensualul precedent), Ana Dobre, Valeria Manta Tăicuțu, Iulian Chivu ... (*Cafeneaua literară*).

Editorialul acad. Gheorghe Păun (*Curtea de la Argeș*, nr. 7) este unul plural din punct de vedere semiotic, cu conotații istorice („părinții din părinți ne-au lăsat o țară, o casă și o grădină ...”), pedagogice („străbunii ne-au născut și crescut, au trudit mereu ...”), sacrificiale („au mai și murit ...”) și mai ales politice („Timpul s-a sfârșit, spațiul a dispărut, bine ați venit în Satul Global ...”).

Descriptivismul și limbajul aparent paternal, romantic face loc antinomiei *prezentul „orb, surd, derutat, decuplat de istorie”,* însă cu „mari promisiuni de endorfine” în care „guvernele se împrumută” vs. trecutul grandios. Cât despre *viitor* — mai spune sursa citată — acesta este *ignorat, el nu există*, ceea ce contează se cheamă actualitate, ev al demitizării, al digitalizării ce impune „grabă și superficialitate”. Vai și amar de generațiile de după noi care vor avea misiunea de a achita/anula *datoriile* antecesorilor.

Prof. Dr. Iulian BITOLEANU

Oameni care au fost

Artistul fotograf Victor S. Franio

Una din particularitățile cele mai statornice legate de munca prin care omul s-a afirmat în viața a fost și rămâne profesiunea. Din cele mai vechi timpuri omul a încercat prin intermediul ocupațiilor, a meseriilor să schimbe natura și uneori să-și schimbe propria sa natură devenind un adevărat profesionist. Un profesionist adevărat a fost artistul fotograf Victor S. Franio din Roșiori de Vede.

El s-a născut la București, în martie 1893, într-o familie modestă. Urmează cursurile școlii primare și gimnaziale în cartierul Curtea Veche. Mai întâi, este atras de pictură și apoi de o nouă artă de curând apărută: fotografia.

În 1914, devine ucenic al vestitului Franz Duschek, artist ce-și avea studioul fotografic în centrul capitalei, pe strada Victoriei. Își face ucenicia în condiții grele. Țara era în război și capitala va fi ocupată de trupele germane.

Oricine cunoaște zicala: Meseria nu se învață, ci se fură. Victor S. Franio fură această meserie de fotograf și o fură bine. Maestrul său, Franz Duschek, era, în acea perioadă, cel mai renumit portretist al capitalei. Victor Franio învață cu pasiune nu numai fotografiatul, dar și activitatea de laborator și în special retușul pe film, care reprezenta o adevărată artă.

Victor S. Franio devine un bun meseriaș, bine apreciat chiar și de maestrul său. În atelier, pe străzi sau cocoțat pe un acoperiș de casă, Victor Franio, în timp ce alții se ocupau de politică sau altele, și-a văzut cinstit de meseria lui, bănoasă în acea vreme, căutând să strângă cât mai mulți bani pentru propriul atelier.

Din acea perioadă, el a lăsat mii de chipuri adevărate de femei, bărbați și copii, așa cum arătau aceștia, e drept, cam înțepeniți în fața obiectivului, însă, în cadrul strâmt al imagini, nu era loc pentru prost gust și prețiozitate.

Devenind un bun profesionist și adunând ceva bani, consideră că este momentul să-și deschidă propriul studio fotografic. Astfel, în 1928, cu sprijinul direct al lui Erik Marvan, înființează, la Roșiori de Vede, primul studio fotografic cu adevărat profesionist. La început, studioul era mic și era dotat cu un aparat ReiseKamera foarte solid, construit în cea mai mare parte din lemn de calitate superioară, și era dotat cu un obiectiv Meyer-Satz Plasmat cu trei distanțe focale, dar foarte eficient.

Foarte repede se face cunoscut prin protipendada roșioreană care se perinda prin studioul său, dar și prin presa locală, care îi face o bună reclamă. Astfel, în gazeta roșioreană „Steaua”, din 12 aprilie 1929, se anunța că „cele mai bune fotografii se execută în atelierul fotografic al domnului Victor S. Franio”.

Destul de adevărat pentru că Victor Franio a ridicat „meseria de fotograf” la „mare artă”. El a demonstrat prin fotografiile lui frumusețea nebănuită, mesajul puternic, originalitatea și evantaiul larg de posibilități al noului mijloc de expresie a unei arte cu totul noi. Limbajul fotografic folosit de Victor Franio se singularizează prin eternizarea clipei, redarea adevărului, distilarea esențelor și, mai ales, prin captarea farmecelor lumii.

Prin 1934, la Roșiori de Vede apare și „concurrenta”, în persoana mai puțin priceputului fotograf Tudorică Ionescu. Dar Victor Franio era deja cunoscut. Își construise un adevărat studio fotografic cu acoperișul de sticlă situat la intersecția străzilor Elena Doamna cu general Alexandru Averescu. Acum

studioul său avea o dotare foarte bună. Avea aparatele Photo-Jumelle, Reflex-Korelle și Meyer Primotar, toate de fabricație germană și de mare performanță. De altfel, și obiectivele folosite erau tot de mare performanță: Kern Anastigmat, Ross-Xpress, Hellier și două noi tipuri: Hektor Leitz și Sonnar-Zeiss.

El se aproviziona cu materiale de foarte bună calitate.

Victor Franio avea făptura înaltă, masivă, statuară, o frumusețe maiestuoasă de fizic armonios dezvoltat, un om bine legat. Chipul blond, părul lung, întors de la frunte peste vârful capului. Întreaga sa ținută părea zăvorâtă, închisă cu toate lacătele, imperturbabilă. Nu ghicea nimeni ce gânduri ori simțăminte se zbat sub fruntea severă, neclintită, ce nu se tulbura în bătaia știrilor diverse, a bucuriilor, suferințelor ori evenimentelor oricât de grave. O perfectă stăpânire de sine, apanajul gânditorului, al plenitudinii reflecțiilor interioare. Un bărbat deprins să nu cadă în plasa ușoară a primelor senzații. Nu se emoționa de ceea ce cădea în raza vizuală, nu se dădea biruit de valuri, ci supunea rațiunii datele perceptive pentru triere și sinteze de judecată. Era cuceritor în conversație și prin bunătatea funciară a spiritului. Câți nu-i datorează recunoștința pentru o vorbă bună și un îndemnul sincer de tonificare sufletească în ceasurile îndoielii și incertitudinii?

Și-n primul rând i-au păstrat recunoștința ucenicii, învățăceii săi, din care aș numi pe cei mai cunoscuți aici în oraș, Nicolae Mitroi și Paraschiv Paul, care au devenit, la rândul lor, mari artiști fotografi.

Victor Franio a fost un caracter plin de noblețe și generozitate, gata să răspundă bunelor intenții. O figură populară istovită prea timpuriu prin epuizarea resurselor nervoase. A suferit sub atacul repetat al bolii, dar și al hărțuierilor repetate ale organelor represive, după 1949, când devine membru al Cooperativei Meșteșugărești locale.

El nu și-a cruțat energiile cu care a fost darnic dotat de la natură. A fost răpit de puritatea sentimentului de prietenie și colaborare dezinteresată. A decedat la 22 aprilie 1965, la vârsta de 72 ani, și este înhumat în cimitirul vechi al orașului din strada I. L. Caragiale.

Trecutul său, foarte bogat în realizări profesionale, cât și acțiuni mărețe îi dă dreptul să fie așezat în panteonul personalităților ce au trăit și au lucrat în Roșiori de Vede.

Argentin PORUMBEANU,
UZPR

Datorii, datorii de război (III)

Cu un timp în urmă, scriam un articol despre datoriile pe care Germania, marea putere a Europei și a Uniunii Europene, o are față de noi, românii, în momentul de față. Se impune însă o revenire asupra problemei, în contextul temei generale pe care am inițiat-o în câteva episoade.

Este binecunoscut faptul că, în urma Primului Război Mondial, a perioadei de ocupație, 1916-1918, au rezultat niște datorii care nu au fost nici pe departe achitate în perioada interbelică către România, stat învingător, aliat al Antantei. După cel de-al Doilea Război Mondial, situația era însă diferită, total opusă. România nu mai era stat adversar și ocupat de germani, ci aliat al acestora, oficial în perioada noiembrie 1940 — 23 august 1944, în timpul regimului antonescian. Desigur, trebuie să ținem seama și de momentul anterior al Tratatului economic încheiat de țara noastră cu Germania, în 1939, cu câteva luni de începutul războiului care a marcat începutul unei cooperări consistente cu al Treilea Reich, forțată de împrejurările politice care au dus la intrarea României în sfera de influență germană.

Germania a pierdut războiul, însă l-a pierdut, din păcate, și România care a fost considerată stat cobeligerant alături de aceasta și alianța sa, Axa, nemaicontând, din acest punct de vedere, perioada de după 23 august 1944. Acest fapt a influențat foarte mult soarta noastră, așa cum a fost ea decisă la Conferința de Pace de la Paris, 1946-1947. Astfel că România a fost obligată, în calitate de stat învins, să plătească despăgubiri de război. Nu ar fi nimic anormal în a înțelege de ce s-a decis așa, a fost rezultatul cuvântului greu al lui Stalin care a decis să pedepsească pe români pentru coparticiparea lor la invazia teritoriului sovietic. Trecerea României de partea Națiunilor Unite, în mod concret de partea Uniunii Sovietice pe front și împotriva Germaniei ne-a adus totuși o situație mai bună decât dacă nu s-ar fi întâmplat asta. Fără 23 august, așa bine, rău, cum a fost făcut acest eveniment de răscruce, nu se știe dacă am fi avut Transilvania. Grație loviturii de stat de la București, atât de controversată, s-a făcut diferența față de Ungaria care a rămas până la capăt alături de Hitler.

Însă, ciudată și nedreaptă pare decizia de a se anula datoria regimului de la Berlin față de România, de circa 1,3 miliarde de mărci, pentru petrolul și produsele agricole românești exportate în Germania și care nu fuseseră achitate încă de către statul german la momentul 23 august 1944. Evident, dacă alianța cu Germania lui Hitler ar mai fi continuat poate că balanța contabilă româno-germană ar fi suportat modificări în plus sau în minus, nu avem de unde ști. În schimb, România, stat învins la fel ca și Germania, a fost nevoită să plătească toate facturile neachitate în perioada alianței dintre cele două țări, pentru tehnica de luptă, armamentul și echipamentele importate din Germania, în valoare de circa 1,25 miliarde de mărci. În concluzie, statul român era pe minus în balanța de plăți dublă care funcționa, în raport cu cel german.

Se cuvine întrebarea logică: cum de s-a putut hotărî așa ceva? Explicația vine din faptul că cele patru mari puteri învingătoare, Uniunea Sovietică, SUA, Marea Britanie și Franța doreau să obțină cât mai rapid despăgubirile de război din partea Germaniei, având în vedere ce se întâmplase după Primul Război, când

aliații Antantei au rămas „cu buzele umflate”, în urma tergiversării și reducerii plății prin acorduri internaționale de către Republica de la Weimar și apoi a anulării totale a plății reparațiilor de război rămase din momentul venirii la conducere a lui Hitler și a naziștilor.

Bineînțeles că nu mai doreau să se repete o situație similară, sumele erau considerabil mai mari, așa că oricărei obligații financiare pe care ar fi avut-o regimul nazist față de vreo țară, față de vreun aliat în război, nu i se mai putea permite să se scurgă în mod inutil, mai ales că acestea erau datorii față de țări cu același statut de învins, cum fusese și România etichetată. Nimic nu se mai putea scurge din Germania decât către statele învingătoare, mai bine zis către marile puteri care trebuiau să își recupereze pierderile uriașe, aici este vorba desigur în special de URSS și Franța care au fost ocupate și distruse sau exploatare considerabil, ca de altfel și investițiile uriașe făcute de acești lideri ai Națiunilor Unite în operațiunile de mare anvergură întreprinse pe tot cuprinsul globului. Germania a plătit, ce-i drept, sumele care se cuveneau dar ele nu au ajuns unde trebuia, adică în România, ci

în alte părți susnumite ... La fel s-a întâmplat și în celelalte cazuri cu statele aliate ale Germaniei în război cu care au avut o cooperare economică, nu au mai primit nimic.

Prin urmare, marile puteri învingătoare, aliații noștri în război în ultima sa parte, 23 august 1944 — 8 mai 1945, au deturnat, au confiscat pentru ele plata datoriilor germane și-au tras de partea lor sumele care ar fi trebuit să fie plătite României dacă țara noastră ar fi fost considerată nonbelligerantă alături de Axa. Acum înțelegem și rostul, în mare parte, al „stampilării” țării noastre ca stat învins în război, cu toate

că statisticile relevă faptul că România, în niciun an de participare alături de Națiunile Unite, ocupă locul patru sau cinci, la dispută cu însăși Polonia, în ceea ce privește contribuția financiară la înfrângerea finală a Germaniei naziste. Desigur că se poate pune această decizie a cobeligeranței României mai ales pe seama duratei evident mai mari a participării alături de Germania lui Hitler pe frontul de est antisovietic, de mai bine de trei ani, în comparație cu participarea de mai scurtă durată, sub un an, împotriva acestei, însă acest considerent financiar nu este absolut deloc de neglijat.

Ce concluzie mai putem trage? O sumă importantă care ne revenea a intrat în contul altora, a unora care ne exploatau deja și ne vor mai exploata destul de mult resursele, este vorba desigur de sovietici, dar și în contul „marilor democrații”, americani, britanici, francezi, mai ales anglo-americanii — care deși făceau și fac și astăzi pe marii moralisti — trăgeau și ei foloase în urma deciziilor luate de comun acord, la târguială, multe dintre ele arbitrare și nedrepte. Cum și-au împărțit între ei banii, doar cei de atunci au știut! Mai recunoaște ceva astăzi una din aceste mari forțe și de atunci și de acum, cele măcar din „zona sănătoasă” a planetei?

Problema care se pune însă este următoarea și nu poate dispărea chiar dacă, în 1947, prin Tratatul de la Paris, s-a luat o asemenea hotărâre. Ne este sau nu datoare Germania cu cele 18 miliarde de euro, cât se estimează că ar fi în prezent obligațiile sale financiare istorice față de România? Ar trebui, culmea ironiei, ca germanii să plătească de două ori și abia a doua oară către noi, românii, în direcția corectă! A dispărut deci oare această datorie? Sau ar trebui să o cerem mai curând la cele patru mari? La Moscova, Washington, Londra și Paris?... Are cine să pună problema? Are cineva, din conducerea statului român, „tupeul” de a deranja Rusia, SUA, Marea Britanie și Franța? Măcar așa simbolic, de „amorul artei”, sau dacă vreți, în numele dreptății și logicii, pentru că oricum nu vom primi nimic...

Prof. Victor Gabriel OSĂCEANU

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

(Urmare din pag. 1)

despre importanța votului și a alegerilor europarlamentare, dar și despre o Europă pregătită pentru era digitală.

Pentru ca cei prezenți să înțeleagă și mai bine ce este UE, cum a fost creată și cum funcționează aceasta, am vizitat împreună site-ul *Spațiul învățării* al Uniunii Europene, acolo unde am căutat și ne-am jucat cu diversele materiale

În timpul petrecut împreună, invitații noștri au aflat ce înseamnă rețeaua EUROPE DIRECT, despre misiunea și obiectivele unui astfel de centru de informare europeană, despre finanțatorii proiectului **ED Teleorman** -

Comisia Europeană și Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede, iar ei ne-au transmis informații despre proiectul ERASMUS în care sunt parteneri.

După schimbul de bune practici și de promovare a legăturilor dintre noi, toți participanții au primit materiale editate de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, atât în limba engleză, cât și în limba română.

În Anul European al Competențelor, pregătim împreună lumea de mâine!

- **Lecția de informare europeană la Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” din Alexandria**

EUROPE DIRECT Teleorman a organizat miercuri, 22 martie, o nouă „**Lecție de informare europeană**” la una dintre cele mai de vechi instituții de învățământ din județul Teleorman și anume **Liceul Tehnologic „Nicolae Bălcescu” din Alexandria**.

La 120 de ani de la înființarea acestui liceu, ne-am bucurat să-i avem ca parteneri de dezbatere pe elevii și cadrele didactice din acest lăcaș de învățământ cu tradiție în Teleorman.

Și a fost o întâlnire extrem de animată în care am discutat despre politicile, strategiile, instituțiile și prioritățile Uniunii Europene pentru anul 2023, despre drepturi și obligații pe care le avem în calitate de cetățeni europeni, despre abilități și necesitatea pregătirii profesionale pe tot parcursul vieții într-un an dedicat competențelor,

didactice puse la dispoziție de această platformă.

Potrivit obiceiului, am premiat cel

mai activ participant și anume elevul **Gabriel Dobeau** din clasa a **XI-a B**, de altfel unul dintre cei mai bine informați elevi cu care noi ne-am întâlnit. **Felicitări, Gabriel!**

Întâlnirea a fost posibilă datorită unor profesori extrem de dedicați meseriei pe care și-au ales-o și cu care am avut plăcerea să colaborăm, respectiv: *prof. Gina Georgeta Curea* – directoarea liceului, *prof. Bogdan Doncea* – directorul adjunct, *prof. Mirela Ilicea* – consilierul educativ, *prof. Nicoleta Elena Cîrnaru*, *prof. Teodora Emilia Smîrcea*, *prof. Roxana Flămânzeanu* și bibliotecar *Elena Rozalinda Mîrțicu*.

La finalul întâlnirii, gazdele noastre au pregătit o surpriză pentru echipa ED Teleorman: un minirecital de dansuri și cântece populare susținut de elevii ai acestui liceu.

Mulțumim pentru căldura cu care ne-ați primit și felicitări tuturor!

- **„Lecția de informare europeană” la Liceul Teoretic „Alexandru Ghica” Alexandria!**

EUROPE DIRECT Teleorman organizează în fiecare lună, inclusiv la

cerere, ore de informare și alte evenimente specifice pe diferite teme europene în școli, licee, biblioteci publice etc. O astfel de întâlnire a avut loc în data de 23 martie, la solicitarea clasei a **IX-a D**, de la **Liceul Teoretic „Alexandru Ghica” din Alexandria**.

Lecția de informare europeană a presupus o discuție despre prioritățile Uniunii Europene pentru anul 2023, despre dreptul la vot și cetățenia europeană, despre Pactul verde european și o Europă pregătită pentru era digitală, despre abilități și competențe și necesitatea dobândirii lor.

Și pentru că am venit la întâlnire cu numeroase publicații editate de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii

Europene, am studiat împreună cu liceenii câteva dintre ele, dar am intrat și pe platforma *Spațiul învățării*.

Am premiat, totodată, și pe cel mai activ elev, de data aceasta fiind vorba despre **Delcea Mădălin Basim Ștefan**. **Felicitări, Basim!**

Mulțumim pentru invitație doamnei **prof. Silvia Păun** - directoarea instituției, precum și domnului **prof. Gigi Drăgan** – dirigintele clasei a IX-a D!